

ELŐFIZETÉS. ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bőrmintelen levelek csak ismert kezekről fogadtatnak el.
 Zászlók nem adnak vissza.
 Egyes szám ára 10 kr.
 A nyilatkozat minden garandorsor díja 20 k.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetésekéül:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszített s körzettel ellátott hirdetésekért mérték szerinti, minden centiméter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetésekéül kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

A muzsák székhelyén.

Ha utam hébe-korba Patak felé vezet, mindig betekintek egy kis időre a városba is. Itt töltöm el életem legboldogabb perceit, ifjuságomat; ezen reminiscenciák önkénytelenül hozzá vonzanak.

Bár minden viszontlátás alkalmával több-több könyvet sajtól ki szememből azon fájdalmas tudat, hogy nem találok fel az életben azon boldogságot, melyről falai közt ábrándoztam, mégis — mondom — minden alkalommal felkeresem azt. Most is ily borongó sejtelemmel léptem át kedves határát. Kerülni óhajtván azonban mindent, ami komor hangulatot ébresztene fel bennem, igyekeztem magamnak a kínos benyomások ellensúlyozására foglalatosságot keresni.

A főiskolai kertbe mentem.

Rögtön megkapta itt figyelmemet a park déli oldalán levő botanikus kert, mely — ha jól tudjuk — a természetrajz tanára Buza János ur kezdeményezése és szorgalma által jött létre. Valóban jól esett ezen haladást látnunk. Hiszen Patakon ezelőtt a növénytan csak szobatudomány volt, tanításánál szemléltetésül legfeljebb kétes becsű képek használtattak; ezért aztán az ifiak ezen tudományból csak üres, lélek nélküli szóismereteket vittek ki magukkal az életbe. Elvégre itt is érvényre emelkedett az oktatásnak azon elve, hogy a szemléltetés alapja minden tudománynak s hogy a gondoskodás egyáltalán nem is lehetséges ott, ahol a képzetanyag erre teljesen hiányzik.

A fűvész kert beosztási alapjával a természetes osztályozás vétetett. Helyesen. A Linné rendszere minden előnye mellett is csak mesterséges, mely csak egyetlen egy jegyre: a nemzörészek egymáshoz viszonyai-

ra tekintvén, nem nyújthat a növényekről oly tökéletes és kimerítő képet, mint amaz, mely a növény individuumok több jegyeit vizsgálván: teljesebb tudhoz és ismeret-hez vezet.

A mily nagy örömünkre szolgált azonban ezen dolgoknak tapasztalata, annyival inkább megütköztünk azon, hogy a kertben távolról sincs meg azon rend, melyet az ilyféle intézmény okvetlenül megkíván. Az ágyakban dudva, bozót ütötte fel tanyáját, minek következtében aztán a növények nem is valami kitűnően szépek. Pedig fő dolog, hogy amit mintául használunk, tökéletes, egészséges legyen, mert satnya növényekről tiszta és világos fogalmat nem igen alkotunk. Láttunk ugyan sok jól kifejlett mintákat is, mint pl. a maszlagos nadragulyát, tárkonyt, csodafát, egérfarkkorót stb., de soknak csak egy pár elaszott levele van, mint a dipsacus fullonumnak, aretium lappának stb., holott ezek júliusban már az utfeleken, tehát műveletlen talajon is pompásan diszlenek. Annyival inkább csodálkozunk ezen, mert a collegiumnak van arra módja is, pénze is, hogy azok a legnagyobb rendben tartassanak s ápoltságban. Megkivánja ezt már ha más nem, az iskola reputációja, de követeli főképp a cél, mely miatt vala a kert létrehozva. Nagy figyelmetlenségre mutat továbbá, hogy a mutató-táblák sok helyünnen hiányzanak. Hogy csak egy példát említsünk a sok közül, az egyszikűek főtáblája sincs meg. Nem kevésbé megrovandó, hogy az egyes ágyak némelyikében más növény van, mint a mit a melléje szurt tábla mutat, Achillea millefolium pl. 4—5 szakaszban is van, de táblája mellett artemisia vulgaris diszeleg. Mindenesetre ezek hibák, melyeket a jövőre ki kellene javítani. Mert így

a cél csak félig van elérve s hozzá még az egész nevelés színben is tűnik fel.

Mily más képet nyújt a tanítóképző-intézet. Minden részén látszik a gondos kéz, mely nem tűr meg semmiféle rendellenest. Udvara izléses, kertjében rend és tisztaság honol, melyben különféle gyümölcsfák változtatják egymást a legszebb vegyületben. Valóban öröm végig menni rajta.

Egy jóakaratu figyelmeztetés azonban itt sem árt. Szeretnők ugyanis, ha az intézet mellett épenugy, mint a főiskolánál volna botanikus kert, nem nagy, csak éppen annyi, hogy az egyes növényrendek szemléltetésére volna mindenikből 4—5 példány. Képzőintézeti ifjaink ugyanis tapasztalásszerűleg nem valami nagy növénytani ismerettel rendelkeznek, pedig kinek van oly nagy szüksége erre, mint éppen nekik. A jövő iskolai évben azért jó volna ezt a szokást ide is behozni. Nem nagy áldozatba kerül: kamatja pedig busás leend.

Szabó Kálmán.

Mezőgazdaságunk országos szervezése.*)

A kassai kereskedelmi és iparkamara 1882. évi főjelentése, mely néhány hét múlva elhagyja a sajtót, ismét behatóan foglalkozik mezőgazdaságunk országos reformjának életfontosságú kérdésével.

A jelentés ezen része ekként hangzik:

Mezőgazdaságunk országos reformjának megindítása a jelentésünk tárgyát képező évben is elmaradt.

E nagy reformmunkát a földbirtokosok, az ipar- és kereskedői osztály már több éven át feliratokban, a napi sajtó útján és a képviselőházhoz benyújtott kérvényekkel is sürgetik, mindazonáltal — az egyik, vagy másik irányban

*) Az „A.-K.-Közlöny” után.

Szerk.

Most már van pénz a művészet pártolására is. És pártolják is.

A katonaság tempó itt a nép vérebe szintén átment. Érezik, hogy csak ez és nem szellemi felsőség, sem pedig rokonszenv által vikták ki a többi német állam fölötti uralmat, melyre büszkék s melyet készek is mindenivel éreztetni. A porosz most a világ első népének tekinti magát. S annak érzetében, hogy ezt hadseregének köszöni, ezt kiváltságos osztálynak tekinti. Minden jó neki, amit ez tesz s amit ezzel tétetnek. Daczára annak, hogy az általános védkötelezettség elve mellett a legtöbb ép testű polgár egyszersmind katona is, a polgári ruhájú katona az egyenruhásra úgy tekint, mint valami felsőbb lényre. Ezt meg annyira féltik a néppel való érintkezéstől s annyira katonai arisztokratikus békóban tartják, hogy például katonatisztnak lövonatu vasuton jární épp oly kevésbé szabad, mint a vasut harmadik osztályán. Van most is több ezredök, melyekben tiszt csak nemes ember lehet s a lichterfeldi tisztképző nagy iskolába katona-tisztek gyermekei kívül csak olyan polgárait fogadnak be növendékekül, kik tízezer forintnyi vagyont képesek kimutatni.

Különbön olyan államban, hol a szellemi töke nem hiányzik s a vagyonosabb osztályból akadnak elegenden, kik hazájukat a katonai pályán szolgáltni készek, van ennek jó oldala is, mert a szegény tehetség háboru esetében a tartalékban is érvényesítheti magát, de a tűzbe első sorban menő sereg tisztjeinél igen nagy tényezőnek tartom azt a tudatot, hogy az esetleg csatatéren maradtót nem győtri utolsó perceiben hátra maradtainak anyagi sorsa. A vagyonos embernek könnyebb bátornak lenni, csatában, párbajban egyaránt.

Hogy az itteni ifjuság mennyire vágyik katonai rangra és szolgálatra, látható abból is, hogy majd minden husz év körüli ép testű fiatal ember katonai egyenruhában jár, pedig ha jól hallottam, a tartalékosoknak szolgálaton kívül katonai ruhát viselni nem szabad.

Nálunk a vasuton sok katonatiszttel találkozhatni, mert a tartalékosok, hogy fél áron utazhassanak, fölveszik egyenruhájukat. Itt még ha szabad volna is, hiába vennék föl, mert a tiszt, ha magán ügyben utazik, teljes vitelért fizet. Itt csak a legénység bír kedvezményvel és pedig naggyal.

A másik, már nemes cél, melyre az állam és Berlin városa óriási összegeket áldoznak: a köznevelés. A sadowai »Schulmeister« tovább tanul, mert tudja, hogy csak a tudomány hatalom. A nyers erő, ha még oly nagy is, mai nap magában nem boldogul. Hiteles kutfőből hallottam, hogy Berlin maga évenként öt millió márkát költ népnevelésére és középiskoláira.

Az általános ismeretek és műveltség terjesztésére szolgál a város központján, a hársfák alatti utcában levő aquarium is. Annyira szerény külsejű bérházban van ez elhelyezve, hogy az utas, ki erre külön figyelmeztetve nincs s az aquariumok érdekességét nem ismeri, (mit szárazföldi országokban ritkán van alkalma látni,) könnyen elmehetne mellette, anélkül, hogy betérne. Pedig mennyire érdekes és tanulságos meglepetést nyújtanak e szerény külsejű épület földalatti mesterséges barlangjai, melyek úgy vannak alkotva, hogy a tenger fenekének állatvilága nélkül is, mely itt tőlünk csak egy vastag üveg által elválasztva él, élve, rabol és öldököl, — egy szóval, küzd a létért, ép úgy, mint a teremtes eszes és

T Á R C S Z A,

A m a i B e r l i n.

(Utí levél.)

IV.

A mult számban azzal fejeztem be soraimat, hogy van a milliárdoknak látszatja Berlinen. Van bizony, még pedig nemcsak a közvetett vállalatokon, de első sorban és közvetlenül az állami intézményeken, melyek közt az emberiség haladási szempontjából sajnosan kell tapasztalunk, hogy a katonai itt mindenkéül föltt való. E tekintetben a Tissot Berlinje csak rosszabbra változott. Itt minden, ami legnagyobb, katonai. Berlin ma-holden, az óriási kaszárnyak városa lesz. Művészete is ebben kulminál, úgy az utcákon, mint muzeumaiban. Nyilvános szobrai közt, melyeket elég nagy számban láthatni, legfőlebb minden tizedik egy világhírű tudós vagy költő: a többi mind porosz király, vagy tábornok. Nemzeti képtárban pedig négy kép közül egy bizonyosan csatakép és pedig olyan, ahol kijutott nekünk is, a francziáknak is. Különbön az ujkori művészek csataképeit én szebbeknek, élvezhetőbbeknek tartom a régieknél s általában a festőművészetnek lefestésében áll, rámm jobban hat a régiek nagyon is idealisztikus művészeténél, melyből Berlinben nem sok kitűnőt lehet találni. A porosz uralkodó ház régiekben is többet költött ágyúra, semhogy a klasszikus kor műveit összegyűjthette volna.

megindított kisszerű intézkedéseken kívül, — mezőgazdaságunk átalakításának nagy horderejű kérdése, mely tekintettel a mód felett nyomásztó külföldi versenyre és az állami megterhelhetőség elviselhetővé tételére, a gyorsan változó viszonyokhoz mérten gyorsan megoldandó, még csak határozott jóakarattal sem találkozunk.

Ezen lethargikus álomból fel nem rázta a törvényhozást az 50,000-et meghaladó munkásnép kivándorlása sem és e kivándorlási árnak megakasztására s az immár rendszeressé vált kiköltözködési mozgalomnak visszatérésére nem nagyszabású országos intézkedések lettek fogantatva, de a szabad költözködés és munkakereset jogának zaklatás általi megszorítása fogadtatott el egyedüli gyógy- és óvszernek.

A fenyegető roppant veszélyre reá mutatnak az ezen részben napvilágot látott jelentékeny sajtótermények is, — hogy a sokból csak kettőt felemlítsünk — t. i. ifjabb gróf Széchényi Imre és Szathmáry György munkái. Az első, ki az amerikai verseny tényezőit a helyszínén tanulmányozta, nem csak Amerika évente fokozódó versenyének fejlődéséről tesz tanúságot, hanem Canada lázas versenyre való berendezéséről említést tévén, figyelmeztet Mexikónak az Európával való versenyre irányzott készülődésére is, mely harcokhoz a suezai csatorna útján India és Ausztrália is csatlakozni indult; Szathmáry György pedig az amerikai verseny komoly veszélyét oly behatóan bizonyította be, hogy ezen, mezőgazdaságunkat végromlással fenyegető jelenséget be nem látni és ez ellen minden módon időmulasztás nélkül nem szervezkedni saját állami létünk elleni bűnnek mondható.

Ezen világversenyt ónsúlyt érzik más államok is, különösen Nagy-Britannia és Németország, de ezek a veszély nagyságát előbb megértvén, Amerikában állandó biztosokat tartanak és a versenyre vonatkozó minden mozzanatokról azonnal értesítetik magokat, melyek ellen részint védekező, részint azokkal megküzdő állami, valamint az érdekelteknek felvilágosítása, utbaigazítása és támogatása által életre hozott intézkedésekkel a nagy nyomást ellensúlyozni, vagy legyőzni igyekeznek.

Ezen verseny nyomása folytán Nagy-Britanniában és a német birodalomban új közgazdasági iskola fejlődött, melynek hívei között a legkitünőbb szellemi erőket látjuk összpontosítva, mi pedig, kiknek versenyképes országos iparuk — tekintve Nagy-Britannia és Németország kifejlett iparát, mint a mezőgazdasággal párhuzamos létfenntartó jövedelmi forrását, — még csak a kezdetlegesség stádiumába lépni készül, mezőgazdaságunkat, mint majdnem egyedüli létbiztosító termelési águnkat, szervezni és szükséghez képest kifejlesztetni nem bírjuk.

Ezen visszamaradás kedvezőtlen hatással van összes iparunkra. Kereskedelmünk is csak ide-oda kapkodni kényszerül, nem fejlődhetik ki belőle állandóan rendes jövedelmi forrás, mint-hogy országunk egyoldalú termelése, az időjárás viszonyosságai szerint biztos alapot sem az ipar, sem a kereskedelem fejlődésére állandóan nyújtani nem képes.

Ezen kamara volt az első e hazában, mely iparunk megteremtése és kereskedelmünk felvirágoztatása tekintetéből első sorban mezőgazdasági iparunk országos szervezésének elodázhatatlanságát konstata.

esztelen ura oda fent az utcán, — még e nélkül is érdemesek volnának a megnézésre.

Hát még így együtt!

Ez az intézet nemcsak aquarium, vagyis nem csak az édes vizi és tengeri élő állatok gyűjteménye, hanem gazdag érdekes szárazföldi állatokban, különösen kigyókban és madarakban is. Oriás-kigyói különösen ritka példányok és nagyszámúak. Közönségesebb madarai egy több-emeletes barlangban laknak, melynek falai a föld réteges alkotásának utánzó mintáját ábrázolják. Szóval, itt minden a tudományos ismeretek terjesztésére szolgál. Ez az aquarium évek óta bír egy európai unikummal, élő gorillával. Alig hogy kimult az egyik, (szegény ósapánk, nem merem mondani róla, hogy meghalt,) megint tettek szert másra. Az ezelőt egy körútján Londonban láttam mutogatni; de szegény nem sokáig túrta Európának nem az ő természetéhez való zord éghajlatát. A mostani még csak két éves, kicsiny s már is beteges. Erdekes látvány, amint ápolója gyermek módjára itatja vele a legfinomabb tejből álló reggelijét, melyet nagyon lihegve költ el s reggelije után oly érzéssel és oly hálás kifejezéssel öleli át ápolója nyakát, mint egy beteg gyermek az édes anyját. Ápolója azt mondta, hogy betegsége csak heveny, egy kis lázas tüdőhurut; de én azt hiszem, hogy ez is a tüdővész áldozata lesz. Tudva van, hogy a gorilla testileg leginkább hasonlít az emberhez s az ő fölfedezése óta az organgutáng és csinpanz lejjebb szálltak a rangfokozatban. Látni ezt a szegény fogoly fiatal állatot, mely vénségére csunya nagy és az emberre is veszélyes vadállattá fejlődik s elmélkedve a Darwin-féle, oly sokszor félremagyarázott és félre-

A kamara felirataiban és évi jelentéseiben következetesen közgazdaság hanyatlásunk bajaira mutatott és ezek közt a mezőgazdaság körül tömörült szellemi és anyagi erőink, nemkülönböztetve nemzeti tőkénk czéltudatlan elfecsérlésére utalt.

Ó vala az első, mely a nagyszabású mentési akciókat a mezőgazdasági országos tanoda és a mezőgazdasági kamarák intézményeinek behozatalával indítványozta.

Sőt minthogy az állami intéző körök, sem e kamara, sem a székesfehérvári országos gazdasági kongresszus e részbeni nyilatkozataiban mentőszóval ajánlott ilyenmü szervezkedésre négy éven át hajlamot nem tüntettek fel, mult évi főjelentésében egy átmeneti módot indítványozott, hogy addig is, míg a mezőgazdasági kamarák eszméje az intéző körökben is gyökeret verend, az állam reprezentációja és a mezőgazdasági téren való érdeklődése a kereskedelmi és ipar-kamarák területein az életbeléptetendő mezőgazdasági felügyelők intézménye által volna keresztül viendő. Sajnosan tapasztalja a kamara, hogy ezen hazafias jó szándéka is a mai napig füstbe menni látszik.

Mit jelentsen tehát e kamara az 1882-ik évről is mást a szomorú valónál, melynek lidércnyomása alatt az óriási módon visszahanyatló mezőgazdaságunk iparunkra és kereskedelmünkre is visszahatással volt.

Azon ephemer jelenség, hogy a jelentésünk tárgyát képező évben a kamara területén a kenyér-növények félértésnek mondható eredményt mutatván, a majdnem elviselhetetlenné vált tengődés egy évvel tovább tart, nem változtatott a krízisen semmit, minthogy mezőgazdaságunk termelése az ezen év alatt ismét magasra fokozódott amerikai verseny által lenyomott árak folytán csak veszteséggel végződött.

Igy lesz ez majdnem minden évben, minthogy ezen szervezett versenyre nem szervezkedünk sem a jutányosabb termelés, sem a gazdaság lehető legelbterjesebb berendezése által, hogy az ebben forgatott tőkénk a folytonos veszteség helyett valahára hasznot is nyujthassanak.

Mindezen, közgazdaságunk hanyatlása iránt sok oldalról tanusított aggodalmakat e kamara régen felismerte és nem szünhet meg ezen főjelentésében is Nagyméltóságodat ismételve kérni, kegyeskedjék országos őstermelésünk reformját üdvös intézkedések által megindítani, minthogy már is oly sok idő lett adva a külföldi verseny kifejlődésének előnyére, hogy miglen agrárius reformjaink meghonosodni fognának, félő, hogy akkorra a magyar föld egy jelentékeny része már nem magyar birtokos tulajdona lesz.

A legszükségesebb és a leggyorsabban keresztül viendő reformokat újból hangoztatni tehát hazafias kötelességünknek tartjuk és újból tisztelettel kérjük Excellenciádat, miszerint a mezőgazdasági tanácsot, valamint a mezőgazdasági kamarák intézményét, melyek szervezetről feliratainkban és főjelentéseinkben annyiszor kimerítően értekeztünk, létesíteni méltóztatassék.

Mezőgazdaságunk országos fejlődésére nézünk szerint a mezőgazdasági kamarák hatni képesek:

1) a szakképzés fejlesztése által, 2) a figyelő és a kísérleti tevékenységgel, 3) a társulási tevékenység elősegítése által, 4) az akadályok elhárításával és 5) a szükségesnek felme-

értett theorian, akaratlanul is eszébe jut az embernek, hogy mily szerencse ránk nézve, hogy még nincs nálunknál tökéletesebb faj e földön, mely bennünket így rács mellé zárva mutogatna: ez az ősvilág magyarja, ez meg a németje!

Én azt hiszem, hogy a nemzetiségi eszmék és kölcsönös gyűlöletet fölbredése után egyes nemzetiségek még a ketcrczben sem férnének meg egymással.

Allatokról lévén szó, eszembe jut Berlin állatkertje is, mely »Zoologischer Garten« név alatt az ugynevezett »Thiergarten«-ben van. Ez hajdan alkalmasint vadaskert volt s innen vette nevét. De akármí volt, még néhány év előtt élvezhetetlen homokszivatag vala, a fák kivételével; ma pedig a vízvezeték segítségével, melyből folytonosan öntözik, Európa fővárosai egyik legszebb, legzöldebb városligete. Ennek egyik részében van a tulajdonképeni állatkert, melyben az ily helyeken látható állatokon kívül hippopotamus (nilusi vizilovat), a teremtés ez egyik logotrombábs s a ma élők közt egyik legnagyobb szárazföldi állatját szintén láthatjuk.

De gorillánál, hippopotamusnál jóval többet ér az az emberi alkotás, mely leginkább van hivatva Berlin további rohamos fejlődését elősegíteni. Ez a városi vasut, az ugynevezett körvasut, Ringbahn. Ez Berlinben az a föld és utcák fölött, ami Londonban a »Metropolitan railway« a föld alatt. Ezen, a várost közepén átszelő s úgy észak, mint dél felé körben befutó vasuti hálózat, igen számos allomásával bent a városban és azon kívül, mely egyszersmind valamennyi nagy indóházzal is összefügg, lehetővé teszi a közlekedést a város legtávolabbi részei közt gyorsan és ol-

últ törvényes védelem s a törvényes kényszer alkalmazásának feltüntetése által.

1) A mezőgazdasági szakképzés is hazánkban csak egyoldalú. Az állami tevékenységnek ezen legelső ága nálunk, mint mezőgazdasági államban, máig sem kellően szervezve, sem pedig kielégítően kifejtve nincs.

(folyt. köv.)

Különfélék.

(Dr. Ballagi Géza) sárospataki jogakadémiai tanár, mint már röviden jeleztük f. hó 10-én ezküldött meg Sárospatakon Lengyel Ilonka kisasszonnyal, dr. Lengyel Endre zemplénmegyei tisztb. főorvos és földbirtokos kedves leányával. Az esketési szertartást, mely a családi háznál, a legszűkebb családi körben folyt le, Terhes Barna pataki ref. lelkész végezte, emelkedett szellemű beszédet intézvén az új házaspárhoz. Násznagyok gyanánt Karsa Ferencz bátyánk, zemplénmegyei árvaszéki úlnök és dr. Ballagi Aladár, budapesti egyetemi tanár, a völegény testvére szerepeltek. Mindössze néhány család vett részt az ünnepélyen. Ott láttuk dr. Ballagi Mór tud. akadémiai rendes tagot, a völegény édes atyját, Morettiné úrhölgyet, Karsa Ferencz nejevel, Karsa Lászlóné úrhölgyet, Mándy Ilona kisasszonnyal, Radácsi György igazgató-tanárt nejevel és Zsindely István tanárt szintén nejevel együtt. Az esküvőt követő jókedvű lakomán, melyen a háziasszonyi tisztet dr. Lengyel Endréné úrhölgy magyaros vendégszeretettel viselte: Ballagi Aladár mondta az első toasztot. Utána Terhes Barna remekül sikerült humoros verset olvasott fel. Mindkettő az új párt illette, mely a lakoma után egyenesen Olaszországba útazott.

(A szódavíz) ellen ismét panaszok a közönség és méltán, mert saját tapasztalatunk szerint is azt mondhatjuk: hogy az teljesen kritikán alóli. Némelykor oly keserű, mint a méreg s azonfelül az elavult és megromlott szerkezetű sifonok a szénsav tartalmat nem bírják lekötöni, mely ok miatt a víz egy harmadrésze rendesen visszamarad az üvegben. Egyébiránt helyesen tenné a közönség, ha a szódavíz fogyasztásával teljesen felhagyna; mert ismételt vegyelemzések kiderítették, hogy az ólom roppant mennyisége szódavizeinkben félreismerhetetlen s általa a közegészség a legkomolyabban veszélyeztetve van. És ez így van mindenütt a hol szódavizet fogyasztanak, oka pedig a sifonok rossz szerkezete, különösen pedig a fémkupakok, melyek nagy mennyiségű ólomot tartalmaznak. Külföldön a szódavíz üvegek már legtöbbször parafa-dugókkal láttatnak el s így káros behatásuk is ellen-súlyozva van. — Tény, hogy a sifonok nem felelnek meg az egészségügyi rendeletnek s leghe-lyesebb intézkedés volna, ha azok mostani szerkezetük miatt végleg betiltatnának.

(A templom alatti) összedölt boltok romjai még most is ott pompáznak a főtca gyönyörűségére. Mégis nagy dolog, hogy a hatóságoknak nincs annyi ereje, melyel rászoritáná az illető tulajdonosokat e skandalozos rondaságnak eltárlására. A szolgabírósg azt mondja: ez nem rá tartozik, a városi hatóság szintén úgy tér ki a kérdés elől, hogy a szolgabírósgra hárítja az intézkedés jogát, amennyiben törvény szerint nagy községben az ugynevezett szépészeti dolgok a

csón s minthogy a házak első emeleteinek megfelelő magasságban az utcákat áthidalva fut, a közlekedést nem akadályozza, Vonataira soha sem kell várakozni, mert rendszerint tíz percenkint járnak, de most, tekintettel a kiállításra, gyakrabban is. Teljesen csak a mult év elején épült ki s adták át a forgalomnak. Ami másutt igen ritkán fordul elő, kivált állami építkezéseknél, a minő ez is, itt megtörtént, hogy t. i. noha fölépítésére 92 millió marka volt előirányozva, tényleg csak 80 millióba került. Jelenleg még csak személyeket szállítván, nem hozza be a befektetett tőke kamatját közvetlenül; de kiszámíthatatlan a haszon, mely általa a város lakóira hárul, különösen a munkás osztályra, mely hétszámon váltott jegyeivel potóm áron utazik munkájába, a város legtávolabbi részeibe. Ez fogja lehetővé tenni, hogy e város úgy fog terjedhetni homokos nagy lapályán, mint London s hogy az emberek egészségtelen üzletüktől, hivataluktól több mért-földnyire fognak lakni s ha elfáradtak a munkában, estéknént egészséges házban falun lakó családok körébe térhetnek vissza. Ilyet az egészséges Londonon kívül Európában más város nem tud felmutatni, sem Páris, sem Bécs. Budapestnek is, ha világvárosi vágyai vannak, ideje korán kell ilyesmire gondolnia, annál inkább, mert mentül előbb foganatosítják, annál kevesebbe kerül a lebontandó házak kisajátítása.

A szokásos gőz által hajtott vasuton kívül van már Berlinnek villamos vasutja is kísérletül Spandauig; de ezt idő hiánya miatt nem nézhettem meg.

S most még csak egy nagy hótélről szólok. A város közepén, a »Fridrichstrasse« nevű,

szolgabír
való utal
kezmény
talunk, t
az a bo
értesülün
donosa r
hogy ho
szerint é
engedély
szabályt
tetlenné
egyöntet
(A
munkba
sitjuk az
zetes lé
oltani a
a gyilk
eltávolít
sához r
(A
ban set
télben.
fürdő b
igényeik
hiányok
velünk
— hisz
ártunk
nek elő
hajthat
idején
legfelje
nékül
telt m
lépni
a bajor
szobák
fürdő-v
tett zá
sékelt
megpít
szanye
mehet
megbe
(
leon-t
váltják
sehogy
valóság
még o
A nap
dását
részér
már e
nyekr
hanem
nélkül
jóra f
dorta
Bánfa
12—
kán,
20—
Tarcz
mind
helyis
de k
szép
egy
diszli
sának
tral-l
ebbe
is s
kirak
külö
társá
kivá
pont
neve
rázat
sztra
üzet
terv
bíró
dent
min
utaz
mak
levő
hogy
veze
Ha
fogt
alka
még

szolgabíró hatásköréhez tartoznak. Ilyen egymásra való utalásnak aztán nem is lehet más következménye, mint amit nálunk lépten-nyomon tapasztalunk, t. i. megdől a rend s ami helyébe épül, az a botrányos rondaság és rendetlenség. Ugy értesülünk, hogy e boltok egynémelyikét tulajdonosa most pléhkel akarja befedetni a nélkül, hogy homlokzatát a város által készített terv szerint építtetné ki. A hatóság ezt semmi áron se engedélyezze, mert ezáltal egy újabb szemsértő szabálytalanság keletkezne és hosszú időre lehetlenné tenné e ronda boltoknak czélba vett egyöntetű kiépítését.

(Az öngyilkossági) hirt, melyet mult számban hoztunk, visszavonjuk, illetve módosítjuk azt. Uhrin Géza asztalossegéd, ki a végzetes lépést tette, csakugyan ki akarta életét oltani azért, hogy magát oldalba lötte; azonban a gyilkos ön nem ölt egyszerre és sikerült azt eltávolítani s így a fiatal ember életben maradt sához remény van kötvé.

(A Diana-fürdőt) — tudjuk — hogy nyáiban sem igen látogatja a közönség annálkevésbé télen. Ennek oka kétségtelenül az, mert a fürdő berendezése nem felel meg a közönség igényeinek. Egyszer másszor rámutattunk már a hiányokra s most is csak a közönség érdekében vélünk tenni, ha felszólalunk, a mivel egyébiránt — hiszszük — a fürdő részvénytársulatnak sem ártunk; mert a hiány pótlása míg az egyik félnek előnyére válik, addig a másiknak is hasznot hajthat. Évről-évre tapasztaljuk, hogy télnek idején a Dianában alig vetődik egy-pár vendég, legfeljebb olyan, a ki a fürdést egyáltalán nem nélkülözheti. Ez pedig azért van, mert a gőzzel telt meleg szobából azonnal a hideg levegőre lépni — mindenkinek borsózdik a háta. Ezen a bajon csak úgy lehetne segíteni, ha a fürdőszobák előtti folyosó a téli hidegtől megóvná a fürdő-vendéget, vagyis, hogy üvegtablákkal ellátott zárhelyiséggé alakíttatná, a melyben mérsékelt meleget tartva a fürdővendég e helyütt megpihenhetne, teste a rendes hőmérséketet visszanyerné s ekként minden utóveszedelem nélkül mehetne ki a szabad levegőre. Ajánljuk e tárgy megbeszélését a részvény-társaság figyelmébe.

(Az idő) néhány nap óta szerfölött kameleon-természetűvé lett: szél, eső, hideg egymást váltják fel, csak a kánikulai meleg nem akar sehogysem beköszönten. A hűvös, ködös reggelek valóságos az őst juttatják eszünkbe, holott még csak most kellene igazán melegnek lenni. A nap-nap melletti esőzés az életneműek behorodását is nagyban hátráltatja s a gazdaközönség részéről nagyon jogosult a kifakadás, hogy »de már elég volna a jóból!« Igaz, hogy a veteményeknek nem ártott, sőt határozottan használt; hanem egy darabig ezek is el lennének már eső nélkül. Pénteken, szombaton ugylátszott, hogy jóra fordult az idő

(A IV-ik kerület) m. kir. méhészeti vándortanítója: Nagy Zsigmond, e hóban indult el Bánfalvaról körutjára s megyénkben szeptemberhő 12—13-án Tállyán, 14-én Mádon, 15-én O.-Liszván, 16-án Tolcsván 17—19-én Sárospatakon, 20—22-én S.-a.-Ujhelyen, 23-án Zomboron, 24-én Tarczalón s 25—26-án Tokajban fog tartani mindig délelőtti 9 órakor az erre legczélyszerűbb helyiségben előadásokat.

de közönségesen »Centralbahnhof«-nak nevezett szép és nagy pályaudvar tőzsomszédságában áll egy fényes palota, melynek falzatain sorban ott díszlik az öt világrész minden nevezetesebb városának neve, Budapestünké is. Ez a pompás Central-Hótel, Berlin legnagyobb szállóháza. Találni ebben mindent, a többi közt egy utaztató üzletet is s ez a »Carl Riesels Reise-Contor.« Ennek kirakatában pillantottam meg a Magyarországra s különösen a Kárpátokba július 9-dikére tervezett társas utazás tervrajzát, melyet természetesen nagy kíváncsisággal olvastam el. Midőn az éritendő pontok neveit olvastam, lehetetlen volt el nem nevetnem magamat, látva, hogy Eperjést magyar-razatképen »Zigeunerstadt«-nak nevezték el és a sztraczenai völgyből »Zatraczenát« csináltak. Az üzletben felvilágosítottak, hogy a társaságnak a tervrajzban megjelölt nyelv- és helyismerettel bíró tapasztalt vezetője egy szerb lesz, ki mindent kitünően ismer. Kívánatos, hogy akik e hardmincz napig tartó és nyolczszáz márkába kerülő utazást meg fogják tenni, hazánkról helyes fogalmakkal térjenek vissza. Ajánljuk őket az otthon levők figyelmébe s különösen abból a czélből, hogy az esetleg rosszul informált vagy informáló vezető helytelen fölvilágosításait ellensúlyozhassák. Ha ez idegenek itt-ott figyelmes fogadtatásában fognak részesülni, hazatérve viszonzni fogják azt alkalmilag az erre utazó magyarok iránt.

Pedig jól esik idegen földön a szívélyesség, még ha némettől jön is.

Dr. Chyzer Kornél.

(Az ungvári) pinczék közt ismét tűz támadt pénteken délután s három borház: az id. Farkas Lajosé, Prittula Györgyé s Ember E. Mihályé estek a lángok martalékául. A vész oly későn jelezetett a tornyokból, hogy mire a tűzoltók a helyszínére érkeztek, már a tetők csaknem le voltak égve. A tűz keletkezésének oka ismeretlen; állítólag deák gyermekek idézték azt elő, pisztolyozás által.

(Kigyuit) a mult pénteken reggel a népbank udvarán egy kémény s az ijedelem a hetivásárosokat szétriasztotta. Ha ilyen kéménytűznek nagyobb szerencsétlenség lenne a következménye: kit érne a felelősség???

(Borzasztó gyilkosságot) követtek el a mult héten egy Orosz János nevű sárospataki gazdamberen, ki ellopott lovak keresése végett f. hó 17-én távozott hazulról s többé vissza sem tért. Hulláját isszonyuan megcsontkítva halászok találták meg a visi határban, derekára saját tarisznyája volt kötve s abban egy körülbelül 25 fontos kő. Előbb azonban már megtalálták a főt, mely törzsetől elválasztva a vizen uszott s azt a visi bíró bölcs rendeletére ott el is ásták. A hullaszemlét a vizsgálóbírószág tengnapelőtt ejtette meg, a gyilkosság gyanujával terhelt kanászok pedig befogattak s vizsgálati börtönbe helyeztettek.

(Árviz.) A Varannó melletti Toplya f. hó 25-én felhőszakadás folytán megáradt s a város egy részét elöntötte. Igen sok házba behatolt a víz s nagy károkat okozott, azonban emberélet nem esett áldozatul.

(Tűz volt) csütörtökön a b.-szerdahelyi határban, Kossuth Pál b. szögi birtokos tanyáján egy kazal repce-szalma égett meg. Tűzoltóegyletünk tagjai közül mintegy tizenötön kisetek a vész színhelyére, de mire odaértek, már vége volt a különben is utasítás folytán meggyújtott tavalyi repce-szalma égésének.

(A Bodrog-folyó) ez idén is több áldozatot ragadott sötét gyomrába. Így közelébb is Sárospataktól nem messze 6 felvidéki atyafi, kik keperé jáltak az alföldön, fürdés közben a folyóba fultak; pár nap előtt pedig egy kocsis és két ló veszték belé menthetlenül.

(A magyar éjszakkéleti vasut) főmühelyének főnökétől a következő sorokat vettük: Folyó hó 22-én kelt 29. számú becses lapjában a »Különfélék« közt mondatik, hogy pár nap előtt egy gyári munkás azért, mert »többet talált beszédni Krisztus véreből, mint a mennyit természetete megbirt«, görcsök, hanyás és hasmenés következtében kiszvenedett. Ez mindenesetre tévedésen alapszik, mert az utolsó halál eset a gyári munkások között folyó évi május 2-án történt és az illető tudóbban halt meg; mit is helyreigazításul közölni van szerencsém. S.-a.-Ujhely, 1883. júliushő 27-én. A magyar éjszakkéleti vasut főmühely főnöke: G r o s s.

(A magyar Kárpát-egyesület) keleti kárpátok osztálya f. é. aug. hó 19-én Munkácson helyi kiállítás és kirándalásokkal egybekötött közgyűlést tart. A program e tekintetben már szétküldött s a résztvevőknek sok élvezetet ígér. Ezek között különösen figyelemre méltók a kirándulások a közeli fűdőhelyek és havasokra. A kik részt akarnak venni e mulatságokban, aug. hó 12-éig bezárólag jegyeztessék magukat elő Günther Ágoston urad. igazgatónál Munkácson, hogy lakásról, kocsikról, valamint egyéb szükségessékről idején gondoskodva legyen. A kirándulni szándékozók részére 33% árleengedéssel adnak ki Hársfalvára szóló menet- és téríjegyek Budapest, Eger, Hatvan, Miskolcz, Beregszász, Debreczen, Kassa, Kis-Várda, M. Sziget, N. Károly. Nyiregyháza, S.-a.-Ujhely, Szatmár, Szerencs, Ungvár, és Eperjes állomásokon. E jegyek 2 havi időtartamra érvényesek.

(Értesítés.) Nyilvános, magánjellegű tanin-

tézetemben ez évi zárvizsga folyó év augusztus elsőjén, szerdán, az izr. fürdő fölötti helyiségben fog megtartatni, melyre a tisztelt szülőket és tanúgybártaikat tisztelettel van szerencsém meghívni. Sárospatak, 1883. jul. 23. Schneider Jakab, intézet tulajdonos

Irodalom.

A **Magyarország és a Nagyvilág** 29. száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Egy névtelen hős története. Regényes korrajz. Irta P. Szathmáry Károly. (Folyt.) — Pályatársaimnak. Költemény Dalmady Győzőtől. — A tengerparton. (Abbazia.) Költemény. Kenedi Gézától. — Sarah grófnő. Ohmet György regénye. Fordítja Sziklay János. (Folyt.) — A francia köztársaság szobra — A Daphne katasztrófiája. — Kistaludy Károly irodalmi hatásáról. I. — Angol sörház Havreban. Madarassy Lászlótól. — Kelemen Benő élete és jelleme. (Életrajz.) Jakab Elektől. — A mai Páris. (IV.) A nyár Párisban. Az írók és művészek kirándulása alkalmából. — A tiszta-eszlári bűnper. — Katona József Pestvármegye előtt. — Irodalom. — Hirrovat. — Halálozások. — Sakk-talányok. — Heti naptár. Képek: A francia köztársaság szobra. — Az elevátor Budapesten. — A Daphne katasztrófiája. — A khinaiak hadi készülétei. — A mai Páris című cikkhez két kép. — Kelemen Benő. (Arckép.) — A Cairoli-testvérek szobrának leleplezése. — Freskó a Párisi Pantheonban. — Az **Ország-Világ** július 14-iki száma következő érdekes tartalommal jelent meg: Egy életpályá első felvonása. (Eredeti regény.) Bodnár Zsigmondtól. — Égből a földre. (Eredeti elbeszélés.) Erdélyi Gyulától. — Velocipéd-sport. Szekrényessy Kálmántól. — Az élet husz éves korban. (Regény.) — Ifj. Dumas Sándortól. — A volt színész. (Költemény.) Bogdánovics Györgytől. — Az én köztársaságom. (Költemény.) Béranger. Ford. Rác Soma. — Chambord gróf. (Arcképpel.) — A könyvtárban. (Képpel.) — Kissé magas! (Képpel.) — Önműködő villamos biztonsági készülék. (Képpel.) — Állandó rovatok: színház, művészet, különfélék, stb. rejtvények, naptár. Julius 21-ik számának tartalma: Egy életpályá első felvonása. (Eredeti regény.) Bodnár Zsigmondtól. — Maximák. (Költemény.) Gáspár Imrétől. — Égből a földre. (Eredeti elbeszélés.) Erdélyi Gyulától. — Az évi köztársaságom. Hentaller Elmától. — Pháraó leánya. (Képpel.) — Az élet husz éves korban. (Regény.) Ifj. Dumas Sándortól. — Válságos perczek. (Képpel.) — Nagyurak kedvtelése. (Képpel.) — Az írók és művészek párisi kirándulása. — Eltévett ugrás. (Képpel.) — Állandó rovatok: irodalom, színház, művészet, különfélék, stb. rejtvények, naptár. — Előfizetési ára: negyedévre 2 frt 50 kr., félévre 5 frt., egész évre 10 frt.

Nyilttér.

— E rovatban közlöttekért nem felelős a szerkesztőség. —

Beküdtetett.

Vannak ügynőkök és pedig a legszolidabb biztositó társaságok részéről, kik ahelyett, hogy a közönséget tisztességes uton igyekeznének a biztositásnak megnyerni, a helyett »Gresham« biztositó társulatot — mely tudvalevőleg roppant tőkével bír s Europa szerte a legnagyobb bizalomnak örvend — szeltére gyalázzák. Ez eljárás rosz vért szül a közönség körében s éppen az ellenkezőjét éri el annak amire törekszik. A magyar közmondás szerint: »a jó bornak nem kel czéger« de arra sincs szüksége, hogy a a másokénak okadatolatlan gyalázásával emelkedjék a kelendőség niveaujára.

—1.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMEÉR.
Főmunkatárs: **FARKAS BERTALAN.**

HIRDETME NYEK.

Értesítés.

Van szerencsém a tiszt. géptulajdonos közönségnek tudomására hozni, hogy lakatos műhelyemet gép-javító műhelyé átalakítottam és minden, a gépészeti szakmába vágó munkát elvállalok.

S.-a.-Ujhely, 1883. jul. 26.

kiváló tisztelettel

MALÁRCSIK PÁL,
géplakatos.

1—1

Ruston, Proctor és társa

Budapest, Nádor-utca 39. és 41. szám,

ajánlják a legelső díjjakkal kitüntetett

gőzmozdonyokat

fa- és szénfűtésre,

szabad. szalmafüttő

gőzmozdonyokat

Hoffherr-féle egyszerű és tisztító cséplőkészleteket járgányhajtásra.

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

7—10

gőzcséplőgépeiket

dobmentő

és

üvegtisztító előkészülékkel.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy Kimmelman József végrehajtatónak Por-
vaznyik Csaszarik János végrehajtatást szenvedő elleni 32 frt
37 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtatási ügyében
a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék a homonnai kir. jbiróság mint
tkvi hatóság területén lévő Krivoscsán község határában
fekvő a krivoscsányi 7. sz. tjkönyvben A. I. 1-8. sorszám
alatt foglalt 1/16 volt urbéri bel- és kültelekből 1-10 sorszám
alatt foglalt szőlők és irtványföldekből 1/4 részben Porvaznyik
Csaszarik Jánost illető jutalékra az árverést 512 frtban ezen-
nel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb
megjelölt ingatlanok az 1883. évi szeptemberhő 27-ik napján
delelőtti 9 órakor Krivoscsán község házában megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is
eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsá-
rának 10% -át, vagyis 51 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi
LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi novemberhő 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymi-
nisteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapír-
ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Homonnán, a kir. járásbírósg mint telekönnyvi
hatóságnál, 1883. évi májushő 31-ik napján.

Cseley,
kir. járásbíró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy Petrik Mihály végrehajtatónak Petrik János
petkőci lakos végrehajtatást szenvedő elleni 113 frt 40 kr.
tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében, a varannói
kir. járásbírósg területén lévő Petkőcz községben fekvő a
petkőci 20. számú tjkvben végrehajtatást szenvedett tulajdonául
bevezetett 2/8 urbéri bel- és külteleki ingatlanságra az árverést
319 frtban ezenel megállapított kiküldési árban elrendelte,
és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi szeptem-
berhő 25-ik napján delelőtti 10 órakor Petkőcz község házában
megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési
áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsá-
rának 10% -át, vagyis 31 frt 90 krt készpénzben vagy az 1881.
évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és
az 1881. évi novemberhő 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymi-
nisteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál,
1883. évi májushő 9-ik napján.

Roskovics,
kir. aljbiró.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz.
102. §-s értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a miskolci
kir. törvszék 4442. 4440. és a szerencsi kir. járásbírósg
1996. 1997. 2001. számú végzései által Kohn Jakab és Feld-
heim Izidor javára, Saphier Sámuel szerencsi lakos, kereskedő
ellen 4335 frt 92 kr., 432 frt 18 kr., 2000 frt tőke, ennek
különböző időktől számítandó 6% kamatai és eddig összesen
87 frt 30 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt biztosítási
és kielégítési végrehajtatás alkalmával bírőilag lefoglalt és 3594
frt 42 krra becsült bolti vegyes cikkek, házi eszközök és
butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a P. 2012/1883. sz. kiküldést rendelő vég-
zés folytán a helyszínén, vagyis Szerencsen, végrehajtatást szen-
vedett boltjában és lakásán leendő eszközzésére 1883-ik év
augusztushő 9-ik és következő napjának delelőtti 8 órája ha-
táridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly
megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen
árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a
legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szerencsen, 1883-ik évi juliushő 23. napján.

Hegymeghy László,
kir. bir. végrehajtó

Sószállítási hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi juliushő
13-án 43315/1883. sz. a. kelt magas rendelete folytán a Máramaros-
Szigetről a tokaji m. kir. sóhivatalhoz folyó évben eszközzendő mint-
egy (5000) öt ezer métermázsa sónak a tokaji vasuti állomástól a
tokaji m. kir. sóhivatal helyiségeig leendő szállítása, nemkülömben a
kamarákba való hordása és máglyázása iránt ezenel pályázat nyitta-
tik. A szállításra vonatkozó pályázati és szerződési feltételek a tokaji
m. kir. sóhivatalnál, valamint ezen kir. pénzügyigazgatóság IV-ik ügy-
osztályában megtekinthetők.

Megjegyeztetik, miszerint M.-Szigeten az elszállítandó sónak
kétharmad (2/3) része kősóban, egyharmad (1/3) része pedig zsákokban
csomagolt őrlött sóban fog vasutra adadni, s az esetleg igénybe ve-
hető engedélyezett szállítási apadás a kősónál háromnegyed (3/4), az
őrlött sónál pedig háromnyolczad (3/8) százalékot tesz.

Ajánlattevők figyelmeztetnek, hogy az engedélyezhető apadás
nem tárgya a pályázatnak és ily apadás fejében csakis az előbbeni
pontban meghatározott százalék engedtetik meg azoknak, kik azt
igénybe venni akarják; azon ajánlattevők pedig, kik a kiirt apadást
nem veszik igénybe, felhívatnak, hogy ezen körülményt ajánlatukban
határozottan tegyék ki.

Pályázni kívánók felhívatnak, hogy a pályázati feltételekben meg-
szabott bánatpénzzel és szabályszerű bélyeggel ellátott, erkölcsi és
vagyonni bizonyítvánnyal felszerelt, lepecsételt írásbeli ajánlataikat
f. évi augusztus 17-ik napjának reggeli 10 óráig ezen kir. pénzügyigaz-
gatóság főnökénél annyival is inkább nyujtsák be, mert az elkésve
benyujtott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok kívülről következő felirattal látandók el: „Ajánlat
a sószállítási pályázati tárgyaláshoz.”

Végül felhívatnak pályázni kívánók, hogy a bánatpénzeket egy
kincstári adó- vagy sóhivatalnál fizessék be, és ajánlataikhoz csak az
erről szóló nyugtát csatolják, megjegyeztetvén, hogy a kincstár az
ajánlatokkal netalán beküldött pénz vagy értékpapírok iránt semmi-
féle jótállást nem vállal el.

Kassán, 1883. évi juliushő 18-án.

Magy. kir. pénzügyigazgatóság.

Krausz.

Kereskedelmi tanintézet Debrecenben.

Államsegélyt élvez. — Áll 3 évfolyamból. Egyrangú és jogu a
budapesti kereskedelmi akadémiával.

Végzett hallgatók az **egy évi önkéntes katonai
szolgálat** kedvezményében részesülhetnek s **azonnal alkal-
mazást** nyernek mint könyvelők, levelezők, segédek stb. áru-,
pénz-, biztosító és forgalmi üzletekben.

Vidéki szülék gyermekei mérsékelt díjazás mellett teljes ellá-
tást nyernek.

Értesítőket bérmentve küld, felvilágosítást készséggel nyujt.

Debreczen, 1883. julius hóban.

Propper Sz. János,
igazgató.

Szőlő eladás.

Néhai Mánik Józsefnek három darab szőlője terméssel, to-
vábbá egy pincze, borház és gyümölcsös kerttel jutányos ár mel-
lett szabad kézből eladó.

A szőlők s általában az eladandó birtokok fekvéséről utba-
igazítást ad Nemes József adófelügyelősi hivatal-szolga, az arra
nézve pedig értekezhetni szóval vagy levél útján **Szelóczky Géza**
rakamazi gyógytár-tulajdonos mint meghatalmazottal.

**Egy 14-15 éves tisztességes szülék
gyermeke gyakornokul felvétetik**

Zákó Soma
üzletében Tokajban.

A közkedveltségű

krakói cserépkályhákból

ez idén is a legnagyobb választásra berendezett

FŐRAKTÁRT

tartván, van szerencsém azokat a nagyérdemű közönségnek ajánlani.

LINKESCH SAMU ÖZVEGEYE

vasúzet Eperjesen.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.